

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu školy CZ.1.07/1.5.00/34.0963

Číslo a název šablony

klíčové aktivity III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Číslo materiálu VY_32_INOVACE_ICT_II_S1_05

Popis výukového materiálu

Název: **Soubory, typy souborů, komprimace**
Autor: Pavel Lintemer
Datum: 9. 9. 2013
Obor: 65-51-H/01 Kuchař - Číšník
Ročník: 1. ročník
Předmět: IKT – Informační a komunikační technologie

Anotace výukového materiálu

1. Materiál je určen pro výuku předmětu IKT a je v souladu s ŠVP.
2. Materiál je prezentován žákům prostřednictvím dataprojektoru na učebně IKT s výkladem včetně názorných ukázek

Cíl: žák se orientuje v pojmech soubor, přípona souboru, formát zip, rar

SOUBORY, TYPY SOUBORŮ

SOUBOR (anglicky **FILE**) v informatice označuje pojmenovanou sadu dat uloženou na nějakém datovém médiu, se kterou lze pracovat nástroji operačního systému nebo jinými aplikacemi jako s jedním celkem.

Každý soubor má své jednoznačné označení, které má dvě části:

JMÉNO . PŘÍPONA

JMÉNO libovolný název souboru (dle OS omezená délka)

PŘÍPONA je tvořena 3 nebo 4 znaky, určuje typ souboru

Použité zdroje:

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Soubor [online]. c2013 [citováno 26. 07. 2013].

Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor>>

SOUBORY, TYPY SOUBORŮ

Atributy souborů, která OS nejčastěji uchovává:

jméno – jedinečný název souboru (vzhledem k aktuálnímu adresáři)

délka – velikost v počtech bytů

typ – umožňuje odlišit typ obsažených dat, použitý program

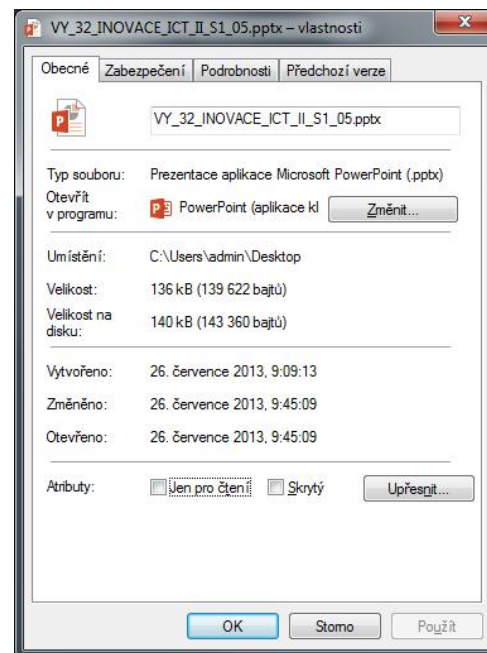
přístupová oprávnění – kdo smí se souborem pracovat (čtení, zápis, ...) pro uživatele a skupiny

vlastník – uživatel vlastní soubor (též skupina)

čas vytvoření

čas posledního přístupu k souboru

čas poslední změny v obsahu souboru

Použité zdroje:

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Soubor [online]. c2013 [citováno 26. 07. 2013].

Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor>>

SOUBORY, TYPY SOUBORŮ

Typy nejčastějších přípon souborů:

TEXTOVÉ SOUBORY:	*.txt, *.doc, *.docx, *.dot
TABULKOVÉ SOUBORY:	*.xls, *.xlsx, *.ods
OBRÁZKOVÉ SOUBORY:	*.bmp, *.jpg, *.png, *.tiff, *.gif, *.raw
SPUSTITELNÉ SOUBORY, APLIKACE	*.exe, *.com, *.msi, *.bat
VIDEO SOUBORY:	*.avi, *.mpg, *.mov, *.flv, *.mkv
AUDIO SOUBORY:	*.mp3, *.wav, *.aac, *.wma, *.flac

Použité zdroje:

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: List of file formats [online]. c2013 [citováno 24. 07. 2013].

Dostupný z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_file_formats>

SOUBORY, TYPY SOUBORŮ

ZÁSTUPNÉ ZNAKY PŘI HLEDÁNÍ SOUBORŮ:

Při hledání souborů v počítači je možno používat tzv. **zástupné znaky**, při nejasné informaci vyhledávání. Náhrada se provádí buďto částečně nebo celého jména nebo celé přípony.

Jako náhradní znaky se používají:

*** - nahrazuje celou skupinu znaků**

? – nahrazuje jen jeden znak

Příklad:

. v daném umístění najde všechny soubory

***.doc** v daném umístění najde všechny souboru s příponou **doc**

dana.* v daném umístění najde všechny typy souborů se jménem **dana**

?ana.* v daném umístění najde všechny typy souborů obsahující jedno písmeno + **ana**
jana, dana, pana, hana

KOMPRIMACE SOUBORŮ

Komprese dat (také komprimace dat) je zpracování počítačových dat s cílem zmenšení jejich objemu při současném zachování informací v datech obsažených.

Úkolem komprese dat je zmenšit datový tok při jejich přenosu nebo zmenšit potřebu zdrojů při ukládání informací. Obecně se jedná o snahu zmenšit velikost datových souborů, což je výhodné např. pro jejich archivaci nebo při přenosu přes síť s omezenou rychlostí (snížení doby nutné pro přenos).

Provádí se „zipovacími“ programy nebo od Windows XP umí základní komprimaci i OS Windows.

Typickými programy pro komprimaci jsou:

Komerční – WinZIP, WinRAR

Freeware – BandiZIP (nainstalovaný na školním PC), 7zip, IZArc.....

Existují ale standardní formáty souborů, které již **nejde efektivně komprimovat**.

Typickým příkladem jsou soubory ***.jpg nebo *.pdf**.

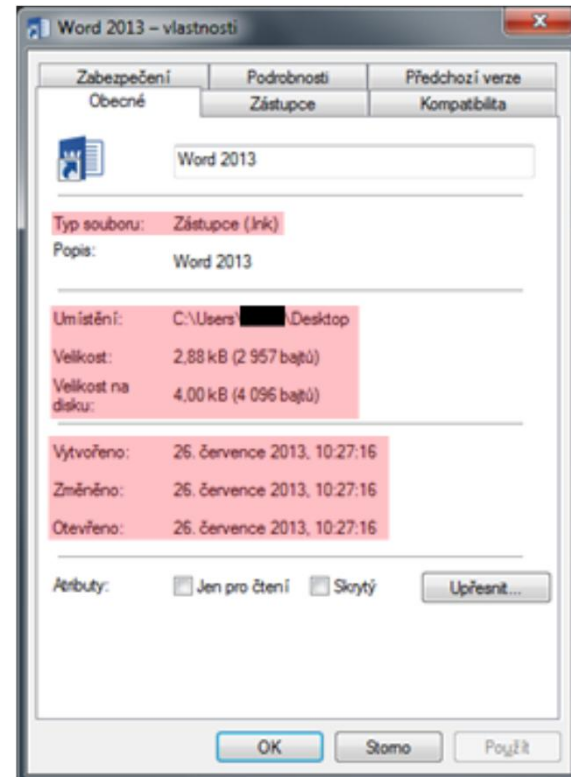
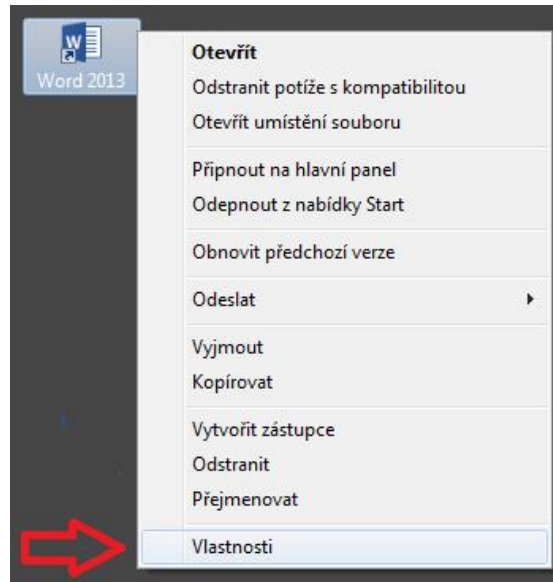
Zadání úkolů

1. Najdi na ploše ikonu programu WORD a zjisti informace o zástupci?
2. Vyhledej ve složce Dokumenty všechny soubory s příponou DOCX a zjistěte počet?
3. Stáhni z www.sou-stravovani.cz dokument „Školní seznam literárních děl“ (sekce Maturitní zkoušky) na Plochu a zkomprimuj ho standardním nástrojem Windows „Komprimovaná složka metoda ZIP“ a zjisti rozdíl velikosti dat?

Řešení úkolů

Najdi na ploše ikonu programu WORD a zjisti informace o zástupci?

1. Klikni na ikonu pravým tlačítkem myši a rozbalovací nabídce použij odkaz „Vlastnosti“.
možno použít klávesovou zkratku „ ALT + ENTER“

2. Na záložce „Obecné“ jsou všechny základní informace o souboru zástupce programu WORD 2013

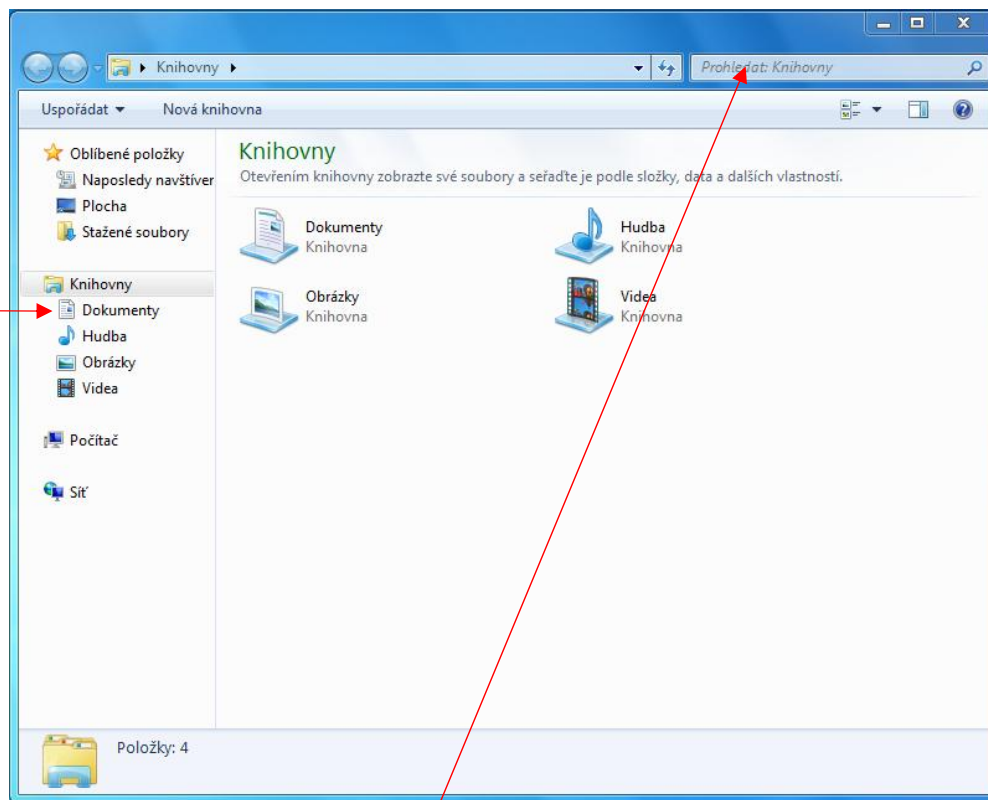
Řešení úkolů

Vyhledej ve složce Dokumenty všechny soubory s příponou DOCX a zjistěte počet?

1. Spusťte program „Průzkumník Windows“ .

možno použít klávesovou zkratku „ Logo Windows + E “

2. Klikněte na Dokumenty

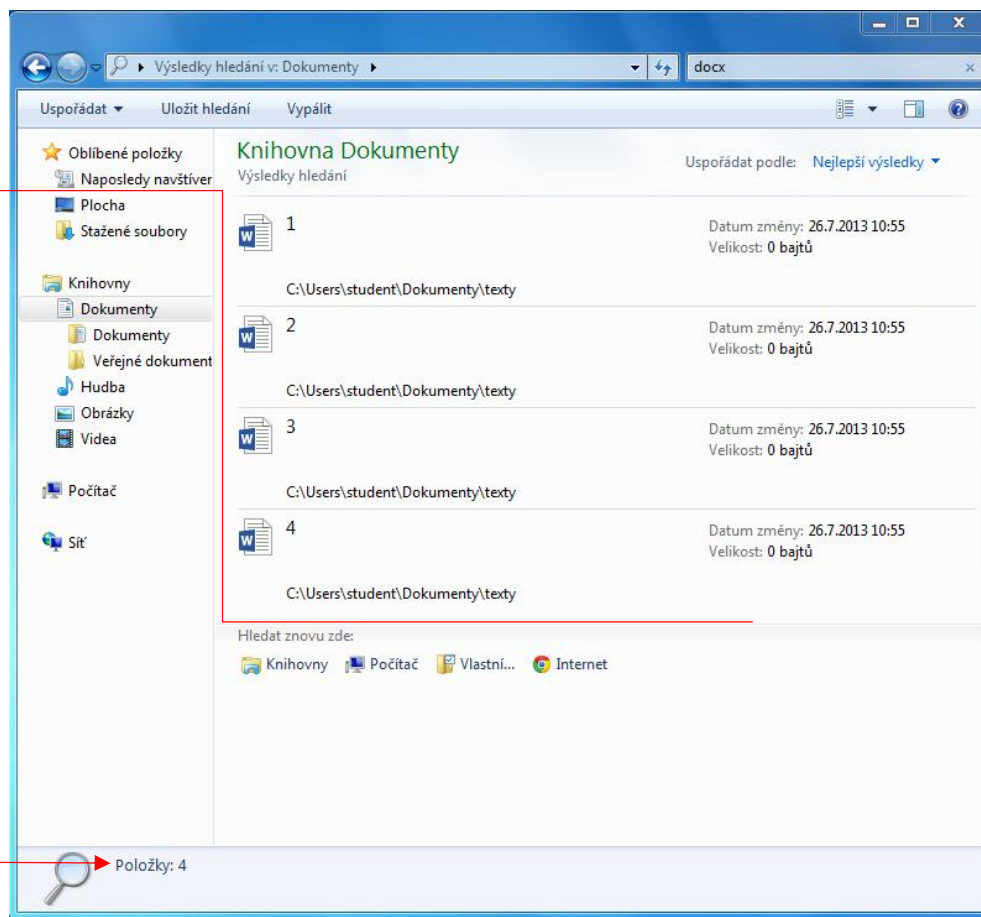
3. Zde napište „docx“

Řešení úkolů

Vyhledej ve složce Dokumenty všechny soubory s příponou DOCX a zjistěte počet?

4. Zde je pravděpodobný výsledek

Výpis dokumentů

Počet nalezených dokumentů

Řešení úkolů

3. Stáhni z www.sou-stravovani.cz dokument „Školní seznam literárních děl“ (sekce Maturitní zkoušky) na Plochu a zkomprimuj ho standardním nástrojem Windows „Komprimovaná složka metoda ZIP“ a zjisti rozdíl velikosti dat?

The image shows a Windows context menu for a file named 'liter_2013'. The menu is open, and the 'Odeslat' (Send) option is highlighted. A red arrow points to the 'Odeslat' option, with the text '2. Klikni „Odeslat“' next to it. Another red arrow points to the 'Komprimovaná složka (metoda ZIP)' option, with the text '3. Klikni „Komprimovaná složka“' next to it. A third red arrow points to the file icon at the top of the menu, with the text '1. Na stažený soubor klikni pravým tlačítkem' next to it. The menu options include: Otevřít, Nový, Tisk, Media Info, Scan using Spybot-Search&Destroy, Převést do Adobe PDF, Převést do Adobe PDF a poslat e-mailem, Kombinují se podporované soubory v Acrobatu..., Zkontrolovat pomocí programu Microsoft Security Essentials..., Otevřít v programu, Sdílet s, Přidat do archivu..., Přidat do "liter_2013.rar", Zkomprimovat a odeslat e-mailem..., Zkomprimovat do "liter_2013.rar" a odeslat e-mailem, Obnovit předchozí verze, Odeslat, Vyjmout, Kopírovat, Vytvořit zástupce, Odstranit, Přejmenovat, and Vlastnosti.

4. Ponech stejný název „liter_2013“.zip

Řešení úkolů

5. Zjistí velikost původního a komprimovaného souboru viz obrázky (Vlastnosti souboru)

